

Total Page - 7

UG/3rd Sem/SANS(G)/T/19

2019

B.A.

3rd Semester Examination

SANSKRIT (General)

Paper - DSC 1C-T

Sanskrit Drama

Full Marks : 60

Time : 3 Hours

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers
in their own words as far as practicable.*

Answer all questions

1. अधोलिखितेषु सुरगिरा देवनागर्या च पूर्णवाक्येन दश प्रश्नाः
समाधेयाः : 10×2=20

যেকোনো দশটি প্রশ্নের উত্তর সংস্কৃত ভাষায় ও দেবানাগরী
লিপিতে লেখ।

(क) कण्वः शकुन्तलां पतिगृहं प्राप्य किं कर्तुं शिक्षयति ?

কণ্ব শকুন্তলাকে পতিগৃহে গিয়ে কর্তব্য বিষয়ে কি শিক্ষা
দিয়েছিলেন?

[Turn Over]

(2)

(ख) 'अर्थो हि कन्या परकीय एवेति' श्लोकं सम्पूर्णं लिखत ।

'अर्थो हि कन्या परकीय एव' सम्पूर्णं श्लोकं लिख ।

(ग) वन्द्यमानां शकुन्तलां कण्वः कम् आशीर्वादं ददाति ?

वन्द्यमाना शकुन्तलाके कश्च कि आशीर्वादं दियेछिलेन ?

(घ) काव्येषु किं रम्यम् ? नाटकेषु च किं रम्यम् ?

काव्ये कि रम्य ? नाटकेइ वा कि रम्य ?

(ङ) प्रवेशकस्य किं लक्षणम् ?

प्रवेशकेर लक्षण कि ?

(च) प्रस्तावनायाः किं लक्षणम् ?

प्रस्तावनार लक्षण कि ?

(छ) सूत्रधारः कः भवति ?

सूत्रधार के ?

(ज) नान्द्याः किं लक्षणम् ?

नान्दीर लक्षण कि ?

(झ) उत्तररामचरितस्य रचयिता कः ?

उत्तररामचरितेतर रचयिता के? सेथाने कटि अंक
आछे?

(ञ) भासस्य कियन्ति रूपकाणि आविष्कृतानि? भासस्य
रामकथाप्रितं रूपकं किमस्ति?

भासेर कतकगुलि रूपक आविष्कृत हयैछे? भासेर
रामकथाप्रित रूपक कौनगुलि?

(ट) मुद्राराक्षसस्य प्रणेता कः? मुद्राराक्षसस्य नायकः
कोऽस्ति?

मुद्राराक्षसेर प्रणेता के? मुद्राराक्षस नाटकेर नायक
के?

(ठ) प्रतिमानाटकस्य उत्सः कोऽस्ति? प्रतिमानाटके
कियन्तः अंकाः सन्ति?

प्रतिमा नाटकेर उत्स कि? प्रतिमा नाटके कटि अंक
रयैछे?

(ड) प्रतिमानाटकस्य नायकः कोऽस्ति? प्रतिमानाटके कति
पात्राः सन्ति?

प्रतिमा नाटकेर नायक के? प्रतिमा नाटके कतगुलि
पात्र-पात्री रयैछे?

[Turn Over]

(ढ) प्रतिमा किंविधं रूपकम् ?

प्रतिमा कि धरनेर रूपक ?

(ण) 'मृच्छकटिकम्' किंप्रकारकम् रूपकम् ? तत्र
विदूषकस्य नाम किम् ?

'मृच्छकटिकम्' कि धरनेर रूपक ? मृच्छकटिके विदूषकेर
नाम कि ?

2. चतुर्णां व्याख्या कार्या। (एकस्य अवश्यमेव संस्कृतभाषया
देवनागरीलिप्या च देया) 4×5=20

ये कोनो चारुटि व्याख्या करणीय। (एकटि अवश्याइ संस्कृत
भाषाय देवनागरी लिपिते दिते हवे।)

(क) यात्येकतोऽस्तशिश्रं पतिरोषधीनाम् आविष्कृतोऽरुणपुरःसर एकतोऽर्कः

तेजोद्वयस्य युगपद्वयसनोदयाभ्यां लोको नियम्यत इवैष दशान्तरेषु॥

यात्येकतोहस्तशिश्रं पतिरोषधीनाम्

आविष्कृतोहरुणपुरःसर एकतोऽर्कः।

तेजोद्वयस्य युगपद्वयसनोदयाभ्यां लोको नियम्यत

इवैष दशान्तरेषु॥

अथवा,

एषापि प्रियेण विना गमयति रजनीं विषाद दीर्घतराम् ।

गुर्वपि विरहदुःखम् आशाबन्धःस्साहयति ॥

एषापि प्रियेण विना गमयति रजनीं विषाद दीर्घतराम् ।

गुर्वपि विरह दुःखम् आशाबन्धःस्साहयति ॥

(ख) भावसम्प्रसारणं कार्यम् (भावसम्प्रसारण करणीय)

को नामोष्णदकेन नवमल्लिकां सिञ्चति ।

को नामोष्णदकेन नवमल्लिकां सिञ्चति ।

अथवा,

भाग्यायत्तमतः परं न खलु तद्वाच्यं वधू-बन्धुभिः ।

भाग्यायत्तमतः परं न खलु तद्वाच्यं वधू-बन्धुभिः ।

(ग) टीका कार्या । (टीका लेखनीय)

अपवारित अथवा जनान्तिक ।

अपवारित अथवा जनान्तिक ।

(घ) टीका कार्या । (टीका लेखनीय)

[Turn Over]

विशाखदत्तः अथवा शूद्रकः।

विशाख दत्त अथवा शूद्रक।

(ङ) टीका कार्या। (टीका लेखनीय)

भवभूतिः अथवा भासः।

भवभूति अथवा भास

3. प्रश्नद्वयं समाधेयम् (दूटि प्रश्नेर उत्तर दाओ) : $2 \times 10 = 20$

(क) 'प्रतिमा' इति नाटकस्य नामकरणस्य यथार्थतां विचार्य प्रथमाङ्कस्य कथासारः संक्षेपेण लेख्यः।

प्रतिमा-नाटकेर नामकरणेर यथार्थता विचारपूर्वक प्रथमांशेरे विषयवस्तु संक्षेपे लेख।

(ख) श्रीहर्षस्य परिचयः समयः रचना च संक्षेपेण प्रतिपादनीयाः।

श्रीहर्षेरे परिचय, समय ओ रचना संक्षेपे आलोचना कर।

(ग) नाटकस्य उत्पत्तिः विकाशश्च संक्षेपेण प्रतिपाद्येताम्।

नाटकेरे उत्पत्ति ओ विकाश संक्षेपे आलोचना कर।

(घ) 'कालिदासस्य सर्वस्वमभिज्ञानशाकुन्तलम्। तत्रापि च
चतुर्थाङ्कः यत्र याति शकुन्तला।'—इत्युक्तिः
युक्तियुक्तं समीक्षनीया।

“कालिदासस्य सर्वस्वमभिज्ञानशाकुन्तलम्।
तत्रापि चतुर्थाङ्कः यत्र याति शकुन्तला ॥”
यथायथ विचार कर।

